

ת"פ 6-19 - מדינת ישראל נגד דוד פרננדס סמורה

בית משפט השלום בקריה גת

ת"פ 6-19 מדינת ישראל נ' פרננדס סמורה
לפני כב' השופט השופט נגה שמואלי מאיר, סגנית הנשיאה
מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד אבי דהן
המואשימה
ב ג ד
דוד פרננדס סמורה
הנאשם
ע"י ב"כ עוה"ד רז קרן ישועה

החלטה

האם עומדת למאשימה זכות להעיד עד תביעה שבקשר לעדותו הסכמה ההגנה להגשת הודאותיו ויתרה על
חקירותו הנגדית - זו השאלה העומדת לפתח.

A. רקע עובדתי וטעוני הצדדים

1. ביום 07.07.2019, הנאשם כפר כפירה מפורטת בעובדות המוחשות לו בכתב האישום, והתיק נקבע להבאת ראיות.
2. ביום 01.12.2019, הגיעו הצדדים לבית המשפט תיק מוצגים מוסכמים (לאחר ארבע פניות שונות של בית המשפט בעניין זה).
3. ביום 28.11.2019, הגיעו המואשימה בקשה דחויפה למתן ארכא להגשת תיק המוצגים המוסכמים וביקשה בזמן את ע.ת 13 (להלן: "העד"), לעומת זאת העובדה כי אין הסכמה בין הצדדים אודוטו. בתגובה הסגנור (ماותו המועד) ציין להה כי הוא מתנגד להעדר עד זה שכן ההגנה הצהירה כי היא מסכימה להגיש את מלאו החומר הרלוונטי עד, ומכאן שהיא מסכימה לתוכן הדברים שכותב.
4. בפתח ישיבת ההוכחות הראשונה שהתקיימה ביום 02.12.2019, עמדה המואשימה על בקשתה להעיד את העד, חרף העובדה שהסגנור הסכים להגשת הודאותו בכתב של העד, על כל פרטיה, כראיה לאמתות תוכנה.
5. לטענת המואשימה, סעיף 10ב' לפקודת הראיות [נוסח חדש], תש"א - 1971 (להלן: "הפקודה"), המותר הגשת עדות בכתב שניתנה מחוץ לבית המשפט, דורש כתנאי את הסכמת הצדדים. לשיטת המואשימה, עקרונות השיטה והוראות החוק אין מסמכות את בית המשפט לכפות על המואשימה להסתפק בהגשת ראיות בכתב. עוד הopsisה המואשימה וטענה כי מדובר בעד מהותי בתיק, ועל כן חשוב כי בית המשפט יתרשם באופן בלתי אמצעי ממיהינותו.
6. מנגד, הסגנור שב וטען כי לאור הסכמתו לתוכן עדותו של העד, ונוכח האיסור החל על המואשימה 'להפתח' במהלך שלב ההוכחות עם ראיות חדשות, הרי שאין כל תועלת בהעדתו של העד. מתוך כך סבר הסגנור כי כל מטרת זימונו של עד התביעה היא לצורך ביצוע 'השלמת חקירה' אסורה מצד המואשימה תוך כדי שלב הבאת הראיות בתיק. עוד הוסיף הסגנור כי בתיק דן, מדובר בדיון מעקב של שוטר אשר זהותו חסופה, ואשר לא ניתן יהא לראות את פניו במהלך העדות ועל כן, ימנע מילא הערך המוסף הטמון מהתרשומות הבלתי אמצעית של בית המשפט מהעד.

דין והכרעה

עמוד 1

- . 7. לאחר ש שקלתי את הדברים, תוך שהאזנתי לטענות באיזה הצדדים בקשר רב, מצאתי כי יש להיעתר לביקורת המאשימה, ואנמק.
- . 8. כידוע, דין הראיות הם קובץ של הוראות הקובעות כיצד מוכחים עובדות בבית המשפט, כאשר אמצעי ההוכחה העיקריים של העובדות השניות בחלוקתם הם שלושה: עדים, מסמכים וחפצים. בכלל הנוגע לעד בבית המשפט, הרי שהאחרון מעיד על מה שהואאמין שראה או שמע, לאור הרשימים שקהל בחושיו, כאשר הכל הבלט בדיון הראיות הינו כי "עדות שמיעה", קרי, עדות שלא נתפסה בחושיו של עד פסולה כראיה לאמיתות תוכנה (ראו סעיף 9 לפקודה, וכן ד"נ 23/85 מדינת ישראל נ' דוד טובול, (1988)).
- . 9. וכן, סעיף 53 לפקודה הדן בمشקלה של העדות קובע כדלקמן:

"ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם עניין של בית המשפט להחליט בו על פי התנהוגותם של העדים, נסיבות העניין ואותות האמת המתגלים במשפט."

- . 10. במקרים בהם מבקשים להוכיח עובדות באמצעות עדות בכתב של עד שניתנה מחוץ לבית המשפט, הרי שאז מדובר בעדות שמיעה, ועל מנת שבית המשפט יוכל לקבללה לאמיתות תוכנה, עליה להכנס באחד מהחריגים המנויים בחוק. העיגון הנורומטיivi באשר לקבללה אמרת חוץ בכתב של עד, בנסיבות העניין, עוגנה על ידי המחוקק בסעיף 10ב לפקודה שזו לשונו:

"אמרה בכתב שניתנה מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אף אם ניתנה אינה עד במשפט, אם שני הצדדים הסכימו לכך ותוכן האمرة לא היה שני בחלוקת, ובלבך שהנאשם היה מיוצג על ידי עורך דין".

- . 11. נראה אם כן, כי תכלית הסעיף היא לאפשר לבית המשפט לקבל בהסכמה הצדדים אמרת חוץ בכתב של עד, במקומות לשם עדותו, ובדרך זו להקל על תהליך קליות הראיות, ולמנוע הטרדה מיותרת של העד בבית המשפט (עוד בעניין זה רואו: י' קדמי, על הראיות, כרך א, עמוד 426). רצחה לומר, קבלת אמרת חוץ בכתב של עד הינה החירג לכלל שמיעת העדים בבית המשפט, ונوعה לאותם מקרים בהם ישן הסכמות עובדיות ביחס לעדים והרצון לחסוך בזמן שיפוטו יקר.

- . 12. כך גם נכתב בדברי ההסבר להצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (4) תשל"ח - 1978:
"בדרכן כלל אין חוק סדר הדין הפלילי מאפשר הגשת אמרות שנמסרו מחוץ לבית המשפט כראיה במשפט, והוא קובע את סדר שמיעת העדים בהנחה שהם מופיעים לפני בית המשפט ומוסרים את עדותם בעל פה. בהמראצה 217/75... אמר השופט ברנזון:...." דומני, מקום שהצדדים מעוניינים לקשר במשפט והם מוכנים לסתור על הודעות של עדים שנמסרו במשפטה כמותה שהן, אין למצוא פסול בכך שבית המשפט נענה לרצון הצדדים לאחר שנחלה דעתו שאין בכך לגרום עוול לנאים... כשם שצד יכול לוותר על זכות החקירה הנגידית שלו... כן יכול ישותה להמשיך לוותר על הצורך בהופעתו של העד ובהשמעת עדותו הראשית בשבועה ועל פה, כאשר ישנה הודעה בכתב ממנו במשפטה, אשר נכונתה אינה מוטלת בספק"... מוצע לקבוע בחוק את הכלל המאפשר לקבל אמרות עדים כאמור בהסכמה, אולם לסעינו - **בהליכי הפלילי מנומוקים שנאמרו לעיל - להסכמה שנთן סגנוו של הנאשם" (ההדגשות אינם במקור, נ.ש.מ.).**

- . 13. הנה כי כן, אך לפי דברי ההסבר להצעת החוק, תכליתו של סעיף 10ב לפקודת הראיות, הינה "יעול ההלכים המשפטיים בבית המשפט וממן אפשרות לצדדים למסור עדות בכתב, הינו, עדות שמיעה,خلاف העד, במקום שאין מחלוקת לעניין תוכנה.

14. כך גם הוער בע"פ (נץ') 1429/05 מדינת ישראל נ'יובל טפה, פס' 13-11 לפסק דינה של כב' השופט הממן, (פורסם בנובו 2006 (31.03.2006)

"הגשת מסמן שנערכן ע"י עד, כעדותם הראשית, כשהדבר נעשה בהסכמה הצדדים, הינו דבר המקובל בפרקטיקה, ונוגע לחסוך בזמן וליתר את השמעת העדות הראשית, כולה או חלקה. במצב זה - לאחר הגשת הודעת החוזך, עומד העד לחקירה נגדית. מה דינה של הودעה כאמור, כאשר יותר הצד שכנהג על החקירה הנגדית?...הסכם להגשת אמרת עד, המתייחסת את התיציבותו למתן העדות, תוך יותר על חקירותו, מעידה על הסכמה בנסיבות שנקבעו בסעיף 10ב. משמע, אם הנאשם מיצג ע"ז וניתנת הסכם ב"כ להגשת המסמן, ניתן ללמידה מכון על הסכםתו לכך שתוכנה איננו שונה במחלוקת..."(ההדגשות אינן במקור, נ.ש.מ.).

15. לגופו של עניין, אצין כי Bei המשפט עצם נחלקו בשאלת האם הتبיעה יכולה לדרש להעיד עד תביעה על אף שהסגור הסכים להגשת עדותם בכתב, ויש שסבירו כי מרגע שהנאשם וסגורו יותר על זכות החקירה הנגדית והסכימו לאמתות תוכן הראייה, הרי שאין מקום להעיד כלל את עד הבדיקה (להמחשה, ראו בעניין זה: ת"פ 1414-10-13 מדינת ישראל נגד אילן סבח (20.02.2014); ת"פ (שלום ת"א) 31146-10-13 מדינת ישראל נ'AMIL אנדרי היל (20.01.2014); ות"פ 21331-02-19 מדינת ישראל נגדAMIL עשור ואח' (07.04.2019). לעומת זאת, היו שסבירו כי עקרונות השיטה בישראל והוראות החוק אין מסמיכות את בית המשפט לכפות על הבדיקה לנוכח ביעילות ולוותר על העדת עד שהגנה הסכמה להגשת הודעות (להמחשה, ראו בעניין זה: ת"פ (ת"א) 64133-12-17 מדינת ישראל נגד ג'ابر, (09.07.2018); ות"פ (ת"א) 12166-01-13 מדינת ישראל נגד בן עמי (01.05.2013)).

16. אכן יש היגיון וטעם רב בטענה בא כוח הנאשם לפיה, כאשר סגור מותר על חקירתו הנגדית של עד תביעה, ומסכים להגשת העדות כפי שניתנה במשפטה, תוך הסכמה גם לאמתות תוכנה, כאשר ברי כי לעד אין רשות להוסיף בעדותו בבית המשפט דבר על עדותם במשפטה, הרי שהagation הסכמה להגשת מתיחתת לרוב מלאיה חקירתו בבית המשפט.

17. מה עוד, שבעניינו, עסקין בעדותו של עוקב, כאשר עדותם מסתמכת בדוח צפיה הדומה באופןו לדוח פעולה משטרתי המוגש לבית המשפטendir, תוךennisון החיים והiscal הישר מצביים כי לרוב, השוטרים הממלאים לעיתים מסווג לא מבוטל של דוחות פעולה מדי יום, אינם זוכרים את אשר כתבו על האירועים אשר התרחשו פרק זמן ויכר קודם לכן, ומשכך, משתמשים על הכתוב. מכאן, שהთועלת בעדתו של העד בחקירה ראשית כבקשת המאשימה, נותרת עלומה. מה עוד, שבירי כי הabajo של העד לעדות אינה יכולה לשמש ככליל להשלמת החקירה והלה אינו אמור לצאת מהעדות שמסר במקור.

18. ברי, כי פני הדברים היה שונה לו היה מדובר מחלוקת בתיק אלימות או עבירה מין, או זאת, היה להתרשםתו הבלתי אמצעית של בית המשפט מאותות האמת הנגילים מהעודה חשיבות בלתי מבוטלת לצורכי הכרעת הדין (ראו לעניין זה: ע"פ 11/11 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנובו, 19.04.2012)). לא זו בלבד, אלא שבעניינו, המדבר בעדותו של שוטר, אשר מאפיינו, בהיותו ביחיד חשאית, יהיו חבויים מבית המשפט, מה שמחית עד יותר את התועלת שתאה בעדתו.

19. ואולם, נשאלת השאלה, האם ניתן לכפות על המאשימה לנוכח ביעילות ולהגיש ראיותיה בכתב ולוותר על העד עד חרף אי התועלת שתצמיח למאשימה בעדתו? - לדידי, לא ניתן לקבוע קביעה נחרצת לפיה, כל אימת שהסגור מותר על חקירתו הנגדית של העד ומסכים לאמתות תוכן הראייה, אסור על הבדיקה להעיד את העד בחקירה ראשית. אף מטעוני של הסגור המלומד ניתן ללמידה כי לא ניתן לקבוע כלל איסור גורף בעניין זה, וכי לו היה מדובר בעדות מחלוקת בתיק עבירה מין, אז אף אם הסגור היה מותר על חקירתה בחקירה נגדית, ברי כי

ישנה חשיבות עצומה להעודה בבית המשפט בחקירה ראשית ולהתרומות הבלתי אמצעית של בית המשפט הימנה.

20. הנה כי כן, כאשר על כפות המאזרנים מונחת מחד גיסא תכליות החוק המועוגנת בסעיף 10ב לפוקודה, שהינה, ייעול הליכי המשפט כך, שהצדדים יכולים להגיע בהסכמה עדויות מסוימות תחת הטרחתם לשואו לבית המשפט ומайдך גיסא, זכותה של המאשימה שלא ליותר על העודה העד והעדר כלל גורף המאפשר לבית המשפט לכפות על המאשימה לנוכח ביעילות ולהסכים להגשת ראיותיה בכתב, מצאתי כאמור, להיעתר לבקשת המאשימה.

21. ויווער, כי להחלטתי זו הגעתி לאחר שנחה דעתני כי כתוצאה מהעודה העד לא יגרם כל עיוות דין לנאמן שכן,ברי שהבאת העד לבית המשפט אינה יכולה לשמש ככליל להשלמת חקירה והעד מצווה שלא לחרוג מהעדות שמסר במקור. עוד יוער, כי יש לצפות מהמאשימה כי לא תנагג בדרך שגרה בזמןן עדים שההגנה מווורת על חקירתם שהרי אם תנאג כן, ותעמוד על זימון כל העדים שהגנה מסכימה להגשת עדויותיהם מן החקירה המשפטית ללא חקירה נגדית, הדבר יצור עומס לא מבוטל על שכמי בית המשפט.

22. סוף דבר, הנני מתירה למאשימה להעיד את העד מטעמה. המועד לזמןנו של ע.ת 13 יודע בדיון הקבוע ליום 10.12.2012. למען הסר ספק יובהר למאשימה ולעד כי כל עדותם תוכל להסתכם בדברים שנאמרו על ידו בחיקירתו במשטרה, ולא יותר כל חריגה מכך.

**ניתנה היום, י' כסלו תש"פ, 08 דצמבר 2019, בהעדר
הצדדים.**